

zou op dezen
ilting komen.
ersonlijkheid
net deze pro-
lijkheid van
het gemakke-
val zijn met
nstitutie.

an abnormale
in de tweede
feit, dat niet
lende geestes-
een geslacht.
verschillende
an den geest
vaak zijn deze
angen tot een
elsel. Zoo be-
lacht, waarin
n zwakzinnig-
terloops nog
van stambo-
heid van ziels-
door het feit,
dikwijls zeer
n.

in de naaste
nigheid voor;
de beroemde
sziekten voor,

heid van het
van abnor-
rhoogd door
en van gees-
sel, vergiften,
bracht. Deze
rare erfelijk-
n, omdat zij
ige geslachten
van Herwer-
te kiembescha-
de vraagstuk-
Immers door
onderwaardige
der zaak zelf
heppen, waar-
tslaait, welke
kan wezen als

er meer duide-
vererving van
en nog geen
zijn gevonden.
eid van ziels-
van onderzoek
n heeft de er-
vormen van
mate erfelijk
dikwijls leden
ter verpleging

van sommige
zoek der kn-
jken bezoeken,
geestesgesteld-
den dag. Zoo
achterlijken te
mige kinderen
n paar groot-

van den geest,
staande, heeft
voren gebrach.
rankzinnigheid,
criminaliteit in
zijn. Anderzijds
e vormen van
felijk zijn, dat
erfelijke basis
bepaalde eigen-

A. C. D.

c., blz. 316,
veelvuldige oorza-

RIKA

3.
n „The Presby-
op 12-14 No-

daar genomen
De vorige sy-
om de verande-
nstersche belij-
eren. Deze com-
rapport was er
open zich op de
slacht, en vooral
denis zooals die
g" was geweest.

Het rapport van de commissie werd echter met
grote meerderheid van stemmen aangenomen. De
veranderingen van 1903, voorzover deze aan de
belijdenis hadden toegevoegd, werden verworpen
en de belijdenis zooals die voor 1903 bestond werd
aangenomen.

Hiermee was de zaak echter nog niet afge-
loopen. Nu de strijd tegen het modernisme eens-
deels gewonnen is, begint de strijd tegen wat hier
Fundamentalisme genoemd wordt. De Fun-
damentalists zijn zij, die in den strijd tegen
de modernen op de „fundamenten" van het oude
Christelijke geloof wilden en willen staan.

Er is een nationale vereniging van deze Fun-
damentalists, die nu al eenige jaren geregeld van
tijd tot tijd vergaderingen houdt. Bij deze vereeni-
ging behooren dan leden van onderscheiden her-
komst. Daar zijn Baptisten, Methodist, Presby-
terianen etc. Men begrijpt dus, dat in deze vere-
eniging alle nadruk wordt gelegd op wat men
gemeen heeft. Men stelt dan haastig geformu-
leerde geloofsbelijdenisjes op, waar ieder het mee-
eens kan zijn, behalve dan de modernen. Maar
kort en algemeen als deze belijdenisjes zijn, er
wordt gewoonlijk wel plaats in gemaakt voor het
„duizend-jarig rijk". Het chiliasme is een ken-
merk van „Fundamentalism". Hierbij dient men
echter niet te vergeten, dat er een gematigd en
een verder doorgetrokken chiliasme is. Er zijn,
zooals Dr Bavinck aantoon (Dogmatiek II IV, p.
728), wel meermalen gereformeerde theologen ge-
weest, die tot een gematigd chiliasme neigden,
maar die het chiliasme verder doortrekken, onder-
mijnen dra het verbond der genade. En dat is het
geval met den Scofield Bible, waaruit dui-
zenden in de laatste jaren hun leer van het dui-
zendjarig rijk hebben genomen. Er bestaat dus
grote verwarring. De één is een gematigd, en de
ander een consequent chiliasist; en beide worden
ze Premillennialisten genoemd. Er bestaat dus geen
twijfel aan, dat de strijd moet aangebonden tegen
„Fundamentalism" in het algemeen gesproken.
Toch kan men niet alles over één kam scheren;
aan de gematigde chiliasisten moet men recht laten
wedervaren.

Nu kwam er een voorstel op de synode van den
volgenden inhoud: „that a Declaratory Statement
be appended to the Confession of Faith to this
effect, that The Presbyterian Church of America
does not interpret any part of the Westminster
Confession of Faith or Catechisms as being op-
posed to the Premillennial view". Men ziet hoe
groot gevaar hier dreigde. De belijdenis zou
niet zoo mogen uitgelegd dat zij het
premillennialisme uitsluit. Doch afgedacht
nu van het feit, dat de belijdenis, en dat heel
duidelijk, zelfs het gematigd premillennialisme uit-
sluit en kortweg niets van een duizendjarig rijk
wil weten, lag het gevaar voor de hand, dat dui-
zenden volbloed chiliasisten de kerken zouden over-
stroomden. Ze hadden dan althans schijn van recht
in zulk een „Declaratory Statement". Dan was er
natuurlijk van een vernieuwing van het gerefor-
meerde leven niets gekomen. Met blijdschap mag
ik echter vermelden, dat dit voorstel is verwor-
pen en dat in het geheel geen voorstel aangaande
„premillennialism" is aangenomen.

De betekenissen van dezen strijd tegen het ar-
minianisme en het chiliasme kan niet licht over-
schat. De betekenis is m.i. eigenlijk deze dat
in de Amerikaans-kerkelijke wereld voor het
eerst weer een open en duidelijk getuigenis is uit-
gegaan tegen arminiaansche en chiliasische dwa-
lingen. Wel werd in de Christelijk Gereformeerde
Kerk alhier moedig tegen beide dwalingen ge-
streden, maar hiervan werd onder het amerikaan-
sche kerkelijke volk niet veel notitie genomen.
Doch nu is er leven. Volbloed chiliasisten dreigen
nu reeds, dat zij dit lang verscholen, maar nu
naar boven gekomen verzet tegen de alleenheer-
schappij van het chiliasme zullen onderdrukken.
En hierover verheugen wij ons ten zeerste. Mis-
schien krijgt het volk nu nog eens weer iets te
hooren van het verschil tussen de oude en be-
proefde gereformeerde waarheid ter eener zijde
en het arminiaans-chiliasistisch fundamentalisme
ter anderzijde.

Als een staaltje van de verwarring, die er onder
het volk heerscht, mag ik het volgende nog wel
mededeelen. Een predikant, die belijst tegen het
premillennialisme in allerlei vorm is, predikte hier
verleden Zondag. Na den dienst zeide iemand van
de hoorders, dat zij veel had genoten, en dat het
zoo duidelijk was, dat de predikant premillennialist
was. Schijnbaar had zij deze conclusie getrokken
uit het feit, dat de prediker onder meer ook ge-
beden had „Kom Heere Jezus, ja kom haastelijk".
In kort, de meening van velen schijnt te zijn, dat
zoo iemand in de letterlijke wederkomst van
Christus gelooft, hij wel premillennialist moet zijn.
Kan het erger?

De „Presbyterian Church of America" gaat dus
moedig voorwaarts. Ze mag zich reeds in een
flinken groei verheugen. Hiervan werd ook een
rapport gegeven op de synode. Toen de scheiding
nu vijf maanden geleden plaats greep, waren er
34 predikanten, die mede gingen, maar in het ge-
heel geen gemeenten. Nu zijn er 103 predikanten

en ongeveer 60 gemeenten. Men begrijpt dus, dat
vele van de predikanten, die geen eigen gemeente
hebben, als inwendige zendelingen worden uitge-
zonden. Dit werk van inwendige zending heeft in
vele plaatsen reeds tot het organiseren van ge-
meenten geleid. Sommige van deze nieuw georga-
niseerde gemeenten ontvangen nog subsidie van
de inwendige zendingscommissie, door de synode
aangesteld en aan de synode verantwoordelijk,
maar andere staan finantiëel reeds op eigen voeten.
Er is een groote offervaardigheid geopen-
baard, beide onder het volk en onder de predi-
kanten in verband met dit inwendige zendings-
werk. Zoo zijn bijvoorbeeld onderscheiden van de
candidaten van Westminster Seminary verleden
zomer naar het noordoosten des lands, i.e. naar
New England gereisd om daar het evangelie te
brengen naar gereformeerde opvatting. Nu moet
men weten, dat New England het broeinest van
unitarianism is geweest. Men is in deze land-
streek misschien wel het verst van het oude ge-
loof afgeweken. Er zijn dorpen en zelfs steden,
waar geen enkele evangelische gemeente gevonden
wordt. Onderscheiden kerkgebouwen worden een-
voudig niet gebruikt. In deze kerkgebouwen is nu
voor het eerst weer het oude evangelie, en dat
zelfs naar zuiver gereformeerde opvatting, ge-
predikt door de kandidaten van Westminster. In
één van die kerkgebouwen was er na enkele
weken een opkomst van bijna honderd menschen.

Onderscheiden vaste inwendige-zendings-posten
zijn uit dit werk reeds voortgekomen. Geldelijke
beloofing krijgen deze kandidaten heel weinig;
maar ze zijn vol liefde en ijver voor de gerefor-
meerde waarheid en getroosten zich gaarne groote
opofferingen onder deze omstandigheden.

Er is dus in het algemeen gesproken veel stof
tot dankbaarheid. God heeft het getuigenis Zijner
knechten rijkelijk gezegend. Toch is er ook reden
om waakzaam en ijverig te zijn. Allerlei gevaren
omringen ons. We zullen niet kunnen volstaan
zonder beter en meer onderwijs van de jeugd. Men
heeft in het verleden onder de orthodoxen te veel
op de Zondagsschool vertrouwd. We zijn dankbaar
te kunnen vermelden dat de synode ook het op-
richten van Christelijke Schoolverenigingen har-
telijk heeft aanbevolen. Doch dit is nog niet meer
dan het verschijnen van een wolk als eens mans
hand. Moge men spoedig in dezen van woorden tot
daden overgaan, opdat onder Gods zegen een op-
komend geslacht weer het verschil moge weten
tusschen een levend God, die wonderen heeft ge-
daan, en de goden der eeuw, die niet meer dan
symbolen zijn van onpersoonlijke machten der
natuur.

C. VAN TIL.

Ds J. G. Feenstra over de „meeningsverschillen".

Tegenover de alarmeerende actie van een enkele
onder ons, staat volgende uitspraak van Ds J. G. Feen-
stra, waarvoor velen hem dankbaar zullen zijn:

Op de Synode is druk gesproken over de „mee-
ningsverschillen", die zelfs tot „leerge-
schillen" zijn opgeblazen! Welnu, zou het niet
goed geweest zijn, wanneer de heeren, die zich zoo
druk hebben gemaakt om al maar leergeschillen op
te diepen, wat meer gedacht hadden aan de ge-
varen, die dreigen van den kant van de dialecti-
sche theologie? Ik begrijp niet, dat sommigen het laat-
ste Calvinisten-congres verdedigen willen, en allerlei
leergeschillen zien, maar geen oog hebben voor de
grootte gevaren, die inderdaad dreigen van den
kant van Barth, Brunner e.a. Dr Dijk heeft op de
Synode daarop gewezen. Daarom ben ik Dr Dooye-
weerd zoo dankbaar voor dit kloek getuigenis.

Ds Feenstra schreef alzoo in „De Wachter"; zooals
men uit de laatste woorden afleiden kan, handelde hij
over de door Prof. Dooyeweerd op Brunner uitgebrachte
critiek.

Over de jongste polemiek van „De Heraut".

In „De Wachter" citeert Ds Rietberg de bekende pas-
sage uit het artikel van „De Heraut", dat twee weken
geleden Prof. Greijdanus en mij bracht tot een opmerking
en een verzoek om concretisering. Ds Rietberg zegt:

De „toepassing", die Prof. Kuyper maakte, was
m.i. niet in overeenstemming met hetgeen onze Synode
over de polemiek heeft uitgesproken.

Volkomen mee eens. Ook Ds E. H. Broekstra oordeelt
in „Leidsche Kb." (na herinnering aan wat er inzake
„de polemiek" te doen geweest is):

Maar nu zijn, naar mijn bescheiden meening, al
wel eens weer uitdrukkingen gebruikt, die beter achter-
wege hadden kunnen blijven. Aan een niet nader
aangewezen broeder advocatenlimmigheidjes in de
schoenen te schuiven, is, dunkt mij, nu juist niet aan
te bevelen. We willen hopen, dat het een slip van
de pen is en niet meer. Want anders voorzie ik weer
personaangenaamheden, die beter achterwege kun-
nen blijven. Het is uit liefde voor onze Kerken, dat
ik deze opmerking maak en ik geloof, dat ik hier de
tolk van zeer velen in onze Kerken ben. Laat men

met elkaar discussiëren en polemiseren zooveel men
wil. Ik heb er niet alleen vrede mee, maar ik geloof,
dat dit zeer veel kan bijdragen tot verheldering der
begrippen. En dit kan niet anders dan tot heil der
Kerken zijn. Maar al wat eenigszins verbitteren kan
en dus verwijdering zou veroorzaken, blijve geweerd.

In „De Heraut" van verleden week is noch aan Prof.
Greijdanus, noch aan mij eenig woord gewijd. Ik deel
teven mee, omdat ik de lezers beloofd heb, om even-
tueel antwoord van het blad tot hun kennis te zullen
brengen.

Geen oorspronkelijkheidsziekte.

Ds J. W. Siertsema schrijft in „Haarl. K.b.l.":

Nu onder de leuze „Zelfonderzoek noodzakelijk" in
onze kringen wordt gepropageerd, wat veeleer doet
denken aan den Oud-Gereformeerden geest en wat
ook de zoogenaamde oude schrijvers van een paar
honderd jaar oud bij velen zoo geliefd maakte, kan
het niet anders dan verheugen, dat in het verzet
hiertegen veel meer aansluiting wordt gezocht bij wat
Calvijn vierhonderd jaar geleden schreef. Dit zal al-
thans wel niet vallen onder het verwijt van oorspron-
kelijkheidsziekte, veeleer spreekt het van een dichter
leven bij de bron, bij den oorsprong, mij schijnt het
tenminste een gezond levensteeken toe.

Ook nu wil ik nog enkele citaten uit de Institutie
geven, die het vraagstuk van de geloofsgeheimen
raken.

Deel III bladzijde 33-34: Kortom, waarlijk ge-
loovig is slechts hij, die met een vaste over-
tuiging er van overtuigd is, dat God hem een genadig
en goedgunstig Vader is en die van Gods goedertieren-
heid zichzelf alles belooft, die, op de beloften
van Gods goedgunstigheid jegens hem
vertrouwend, een onwettelijke ver-
wachting van zaligheid heeft, zooals de
apostel (Hebr. 3:14) met deze woorden aanwijst: „in-
dien wij het vertrouwen en den roem der hoop tot
het einde toe vast houden". Want hij bedoelt, dat
slechts hij terecht op God hoopt, die vol
vertrouwen roemt, dat hij een erfge-
naam is van het hemelsche koninkrijk.

Een geloovige, zeg ik, is slechts hij, die
steunend op de gerustheid zijner zaligheid, den duivel
en den dood vol vertrouwen tart...

En overal leert hij zoo, dat hij er op wijst, dat
de goedheid Gods door ons niet goed be-
grepen wordt, tenzij wij daaruit de
vrucht van groote gerustheid verkrij-
gen.

Voorzeker, wanneer wij leeren, dat het geloof zeker
en onbemerkt moet zijn, stellen wij ons niet een
zekerheid voor, die door geen enkele twijfeling ge-
raakt wordt en niet een gerustheid, die door geen
enkele bekommernis wordt aangevallen; ja, veel-
eer zeggen wij, dat de geloovigen een
voortdurenden strijd hebben met hun
eigen gebrek aan vertrouwen....

Aan den anderen kant echter ontkennen wij,
dat, op welke wijze ze ook gekweld worden, ze af-
vallen en afwijken van dat vaste ver-
trouwen, dat ze aangaande Gods barmhartigheid
hebben opgevat. Geen enkel helderder of meer
vermelenswaardig voorbeeld van geloof stelt de Schrift
ons voor oogen, dan in David...

Wanneer hij zijn ziel onrustige bewegingen verwijt,
wat doet hij dan anders dan toornen op zijn
eigen ongelovigheid?

Bladzijde 37. Dit zij de hoofdzak: Zoodra ook
de minste druppel des geloofs in onze
harten is ingedruppeld, beginnen wij reeds het vrien-
delijke en liefelijke en ons goedgunstige gelaat Gods
te aanschouwen, wel is waar uit de verte en op een
afstand maar toch met een zoo vasten
blik, dat wij weten, dat wij allerminst
het ons slechts inbeelden.

Bladzijde 39. Hetzij dat tegenspoed den toorn
Gods doet zien, hetzij dat de conscientie het bewijs
en de stof in zichzelf vindt, de ongelovigheid
grijpt vandaar haar wapenen en wer-
tuigen om het geloof te verslaan.

Om deze aanvallen te weerstaan wapent en ver-
sterkt het geloof zich met het Woord
des Heeren....

Zoo komt een vroom hart, op welke wonderbare
wijze het ook geschokt en gekweld wordt, toch einde-
lijk alle moeilijkheden te boven en laat zich
noot het vertrouwen op Gods barmhar-
tigheid ontnemen. Ja, zelfs alle aan-
vechtingen, door welke het gekweld en
vermoed wordt, loopen uit op de zeker-
heid van dat vertrouwen.

Bladzijde 41. Want wanneer de apostel (1 Cor. 10:5
en vervolgens) den Corinthiërs vrees inboezemt door
hun de geenselingen voor oogen te stellen, met welke
de Heere het Israëlitische volk oudtijds gestraft had,
opdat ze zichzelf niet in gelijke rampen zouden bren-
gen, dan brengt hij daardoor hun ver-
trouwen niet aan het wankelen, maar drijft
slechts een traagheid des vleesches uit, waardoor het
geloof meer bedolven dan versterkt pleegt te worden.

Bladzijde 42. En wanneer hij aan den val der Joden
reden ontleent om te vermanen, dat wie staat,
toezie, dat hij niet valle (1 Cor. 10:12; Rom.
11:20), dan beveelt hij ons, niet te weife-
len, alsof wij van onze standvastigheid
te weinig zeker waren; maar hij neemt
alleen de aanmatiging en het roeke-
loos vertrouwen op eigen kracht weg...

Want het is iets anders of men de
roekeloosheid, die uit de overblijfselen des
vleesches soms komt over de heiligen, bedwingt,
opdat ze niet in ijdel vertrouwen overmoedig zijn;
dan wel of men de conscientie door vrees doet
ontstellen, opdat ze niet met volle ver-
zekerdheid zou rusten in Gods barm-
hartigheid.

Maar ik moet ophouden. Een volgenden keer nog
enkele citaten.

Van harte hoop ik, dat velen gedrongen worden om zelf de Institutie te lezen. Calvijn kan ook in dezen tijd tot grooten zegen zijn voor het geestelijke leven in onze kerken. Welk een schat ligt er opgesloten in deze aangehaalde uitspraken en hoe geheel anders klinken ze dan de benauwende taal, die ge in de bestrijding van het objectivisme, van verschillende kanten hoort.

Omdat we ook het voorgaande artikel doorgeven, melden we nog even deze zelfoutjes, die Ds Siertsema in zijn vorig artikel na verschijning had opgemerkt:

Rectificatie: In het vorige nummer moet onder bladzijde 32 staan: „groot is en overvloedig uitgestort”. Onder bladzijde 33 „ons daarvan stellen”: „ons durven stellen”.

Vergaderen en verstrooien.

Da J. M. Spier schrijft in „Geref. Kb. Hoeksche Waard”:

Wie met Mij niet vergadert, die verstrooit.

„De Maasbode” deelt het volgende mede: „Zoals men weet heeft Prof. Dr. Hugo Visscher, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de A.R. partij, eenigen tijd geleden met die partij gebroken, met de bedoeling een Christelijk-nationale partij te stichten, die in hoofdzaak de Hervormd Anti-Revolutionairen zou moeten vereenigen. In deze nieuwe groepering schijnt echter ook weer onenigheid te zijn ontstaan. Prof. Dr. H. Visscher heeft zich naar wij thans vernemen, aangesloten bij de Staatkundig Gereformeerde partij van Ds Kersten, voor welke partij hij waarschijnlijk zitting zal gaan nemen in de Eerste Kamer. Een andere vooraanstaande figuur uit de zogenoemde Christelijk-nationale partij, de heer Jansen te Zeist, heeft zich aangesloten bij de N.S.B. Nog enkele andere vooraanstaanden uit den Hervormd A.R. kring, die aanvankelijk neiging vertoonden zich achter Prof. Visscher te scharen, zullen thans tot de A.R. terugkeeren.”

K. S.

BOEKBESPREKING

H. de Bruin: „Schalen en Scharnier”.
J. H. Kok N.V. — Kampen, 1936.

Na zijn roman „Wat blijft” geeft de jonge dichter de Bruin hier een novelle, die hij eerst in een tijdschrift gepubliceerd heeft. Gemakkelijk maakt hij het den lezer niet. Zijn worsteling met de taal eindigt niet steeds in een overwinning, maar heeft toch meestal tot gevolg een sterk plastische weergave van een stuk menschenleven. Hoewel de titel niet ieder duidelijk zal worden, is de strijd, die de timmermansknecht voert met zijn trots van-zich-kunstenaar-voelen — de geestelijke en lichamelijke spanning, die daarbij zich openbaart, prachtig beschreven.

De beknopte, zakelijke novelle geeft het zelfde, en daardoor dikwijls beter, als menig roman, die zoo'n gegeven breed zou uitwerken. Hier is een taalkunstenaar aan 't woord.

Gr.

H. S.

G. Schrijver: „Jobbe's avontuurlijke jeugd”.
J. H. Kok N.V. — Kampen.

Nog steeds houdt de stroom van boeken, die een kind als hoofdpersoon hebben, aan. Na de psychologische romans, die in telkens nieuwe problematieken, het leven van alle kanten bekijken en dikwijls een benauwend indruk nalaten, geeft het nieuwe genre een aangename afwisseling. Ook het kind heeft met vele moeilijkheden te worstelen — we vergeten soms onze jeugd — maar het staat er onbevanger en met meer geloof ook vaak, tegenover.

De christelijke schrijvers hebben zich ook, en niet het laatste, met het kind beziggehouden. „Bartje” heeft al een veel ouder broertje gehad. Zijn succes heeft echter Jobbe niet in een hoek gedrukt. Het is verblijdend, dat een derde druk van het mooie boek van Schrijver kon verschijnen. De toon er van is anders, de taal is wat ouderwetscher, maar de inhoud is fris en boeiend. De kennismaking met Jobbe zij velen voor het eerst, of opnieuw aanbevolen. Vooral ook voor de jongeren is het een prettig en mooi boek, dat hen zal bevallen.

Gr.

H. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

District te:

Nijveen: Cand. H. van Minnen te Noordwolde, Ds H. Mulder te Hornhuizen-Kloosterhuizen en Cand. C. Spek te Breda.

Beroepen te:

Oppeidoes: Cand. D. Roest te Maassluis.
Wester Emden: Cand. J. van Hoegge te Utrecht.

Aangenomen naar:

Wassenaar: M. P. Feringa te Moerdijk.

Intrede te:

Wateringen: Cand. K. Schouten. Tekst: 1 Cor. 2:2.

Benoemd tot Hulpprediker te:

Sliedrecht: Cand. G. Spijker te Kampen (tot 1 Mei 1937).

G. H. A. v. d. Vegte. †

In den ouderdom van 62 jaar is 15 December te „Dennen-oord” overleden Ds G. H. A. v. d. Vegte, emer.-pred. der Geref. Kerk te Groningen.

„Justus”.

Het adres van de „Justus”-commissie te Zaandam is thans veranderd in: R. Dekker, Westrijde 173 te Zaandam.

Bond voor Geref. Jeugdorganisatie.

In 1937 hoopt de Bond voor G. J. O. zijn 25-jarig jubileum te vieren. Evenals bij het 10-jarig bestaan zal deze herdenking plaats hebben in de Jaarvergadering, die Woensdag 31 Maart, in de Paaschweek dus, in Rotterdam wordt gehouden in de groote zaal van de Diergaard. Een begroetingsavond wordt georganiseerd voor hen, die den dag te voren reeds komen.

Om ook de jongens en meisjes met hun leiders en leiders in grooten getale in deze feestviering te betrekken, wordt op 9 Juni in Amsterdam in Artis een groote toogdag georganiseerd. Er wordt in elk geval op 10000 deelnemers gerekend, wat gezien het getal leden en leiders ten getale van rond 24000, zeker bereikt zal worden.

Op dien dag zal het „gedenken” plaats hebben in een korte openlucht-meeting rond de muziek tent in Artis, waarbij naast

veel zingen ook het gesproken woord mee zal werken om den zegen Gods in dit mooie jeugdwerk te vieren. De hoop wordt geuoesterd, dat meerderen van onze leidende figuren naar Artis zullen willen komen om de hoep des Vaderlands en de kerk toe te spreken en te bezielen.

Verder zal de dag in Artis worden doorgebracht, terwijl boottochten, uitstapjes in den omtrek, bijv. naar Schiphol, Zandvoort, de havens enzovoort, worden overwogen. In Amsterdam is reeds vergaderd om te komen tot het vormen van de noodige regelings-commissies, waarvoor een beroep zal worden gedaan op vele volwassen krachten, die zich dien dag kunnen vrijmaken.

Het geheel van den opzet belooft een waardige en fleurige viering van dezen gedenkda.

Het administratie-adres voor den toogdag is gevestigd Koningalaan 58. Utrecht.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND”.

Beroepen te:

Euschede: J. ter Schegget te Amsterdam-Centrum.
Rotterdam: J. Diepersloot te Leeuwarden.

Intrede te:

Middelburg: P. G. v. d. Hooff. Tekst: 1 Joh. 1:1-4.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Zeist: W. F. Laman te Middelbarnis.

Bedankt voor:

Alphen a. d. Rijn: W. F. Laman te Middelbarnis.

Intrede te:

Oppeidoes: Cand. J. Kampman. Tekst: Psalm 71:16.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Dirksland: H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Iersake: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Molenaarsgraaf: Cand. A. H. Sonnenberg te Ermelo.
Meppel: J. F. H. Engel te Alblasterdam.
Oostrum (bij Dokkum): Cand. A. v. d. Most, hulpred. te Bussum.
Paramaribo: Cand. H. van Vliet te Wieringerwerf.
Zegveld: Th. G. Vollebregt te Hoornaar.

Aangenomen naar:

Bergen op Zoom: P. Prins van Wijngaarden te Terwolde.
Kloetinge: H. Boersma te Angerlo.
Weerselo: Cand. H. A. Brongers te Leiden.

Bedankt voor:

Wijhe (toez.): H. J. Drost te Aalten.

Intrede te:

Angeren: Cand. K. H. L. van Schms. Tekst: 1 Cor. 2:2.
Haskerhorne: Cand. P. S. Stempfoort. Tekst: 1 Cor. 4:1.

Afscheid van:

Harkstede en Scharmer: G. J. J. Rensink. Tekst: Psal. 127:1 en 2.

Overleden:

J. ten Bruggenkate te Ellecom, emer.-pred., 62 jaar.
J. Gouverneur te Zeist, emer.-pred., 65 jaar.

DE BIJBELSCHES GESCHIEDENISSEN

door W. G. VAN DE HULST
zijn nog altijd onovertroffen.
Meer dan 60 groote
platen van ISINGS.
ZEVENDE druk. In linen
stempelband slechts f 7.90

K. SCHILDER schreef indertijd over dit werk in de Geref. Kerk v. Vlaanderen o.a.: „Intuïtief is de schrijver van vreemde, moderne aarzelen wel vrij”. „... dat hoofdindruk is dat wij dit moede en niet alleen gaarne, maar zelfs met aandrang voor uw kinderen kunnen aanbevelen. Het houdt zichzelf bij de schrift en daarom brengt het ook uw kinderen naar de Schrift.”

Uw Boekhandelaar wil U gaten schitterende werk voorleggen. Voor het jonge kinderen (4-8 j.) heeft hij een ander werk van denzelfden schrijver, n.l.

BIJBELSCHES VERTELLINGEN VOOR ONZE KLEINTJES

4e druk. In prachtband f 5.75

Hierover schreef J. WATERINK in de Reformatie o.a.: „Met volle vrijmoedigheid zeggen we tussen moeders (en vaders): „Het is kinderen uit dit boek voort. Ge zelf zelf en uw kinderen er mee verga. — Twee kunstenaars (V. D. HULST en ISINGS) werkten hier samen. Opdat ook kinderen zouden ingetrokken in de waarheid Gods. We zijn dankbaar. En... voldaan.”

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgeverij.
H. J. SPRUYT & U. M. N.V.
AMSTERDAM - Heerengr. 112

„De Reformatie” is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIE. Onze Gereform. kringen gelieven daarmede te rekenen.

HEDEN VERSCHIEEN:

Troon
en Volk
DOOR
De B. Wielenga

Niet alleen in deze dagen van voorbereiding voor het vorstelijk huwelijk, maar ook daarna zal deze uitgave van betekenis zijn. Het geeft een dieper inzicht in de historie van ons land, in de verhouding tusschen Oranje en Nederland en in de betekenis van het koningschap.

Een zeer interessant geschrift.
Prijs slechts 75 cent.
In elken boekhandel
J. H. KOK N.V. Kampen

LOURENS INGELSE

Een episode uit het geestelijk leven op Walcheren omstreeks 1780

door A. JANSE
hoofd Chr. School Biggkerke.

Prijs f 0.60
Tweede druk

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre, Goes

Chr. Muziektijdschrift

„DE HARP”
met
maandelijksche Muziekbijlage
f 1.50 per jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algehele voldoening amaken.

Administratie-Adres:
De Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

J. C. WIRTZ Cz.

BEKNOPT OVERZICHT DER KERKGESCHIEDENIS.

ZESDE DRUK

Prijs 40 cts.

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgeverij

OOSTERBAAN & LE COINTRE

Goes

HILVERSUM

Roekt U een fijne Sigaar?
Of prefereert U een pijp?
Dan kunt U terecht bij

SIGAREN MAGAZIJN
„THE OLDSMOKER”
KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM

Mr. G. KELLER:

DE WONDEREN DER WERELD

Wij hebben nog de beschikking gekregen over een beperkt aantal exemplaren van dit onvergeleken schoone Prachtwerk. De uitgaafsprijs van f 17.50 was reeds lang. Niettemin gaat het groote, mooie werk voor f 7.50 weg. Het is dubb. gr. formaat in rijken Prachtband met stofomslag. Gewicht 3¼ kilo (d.i. gelijk aan 10 normale boeken van 200 bl. elk). Omvang 800 pag. MET MEER DAN 1000 PRACHTPLATEN, w.o. talrijke in de zuiver natuurlijke kleuren. De Wonderen der Wereld geeft U in woord en beeld de wonderen der Schepping en de groote kunstwerken door menschenhanden gewrocht, vanaf de allervroegste tijden. Hier zijn bijeengebracht opzienbarende en verrassende ontdekkingen van reizigers uit alle eeuwen, van onbekende werelden van alle landen en zeeën, — tot aan „de eind der aarde”.

DE INHOUD is zoo uitgebreid, dat we maar iets kunnen aanstippen: Een vloedgolf bij Rio de Janeiro, hoog 65 meter. Een cycloon in Oklahoma. De grootste steen ooit uitgehouwen n.l. de Baalhek in Syrië 1.100.000 Kilo. De dikste boom der wereld omtrek 48 meter in Mexico. De Pyramiden. De hangende tuinen van Babylon. De tempel van Diana. De Chineesche muur. Etna en Vesuvius. De St.-Pieter te Rome. Het Vaticaan. Mont-Blanc. IJsland. De zandzee bij Algiers. Kokende watervallen van Hamman. Termietenheuvel in Congo. De Drakensbergen. Ijsbergen en ijsgronden aan de Zuidpool. Tempel der 33.333 goden te Kyoto. De Mount Everest. De Doodse Zee. De reuzenboomen van Californië. Het versteende woud van Arizona. Het mysterieuze Andesgebergte in Z.-Amerika. De grot van Han in België. De grot van Lourdes (waar R.K. zieken meenen genezing te vinden). Het Escorial in Spanje, bekend uit den thans woedenden burgeroorlog. Het Alcazar te Sevilla. (Idem). Pompei, de stad der dooden. Zandstormen in Soedan. Enz., enz. Kortom, een der mooiste Prachtwerken ooit verschenen. Een boek voor uw leven. Altijd weer nieuw. Voor wie het bedrag in eens te bezwaarlijk is leveren wij het op termijnbetaling, naar verkiezing 3 x f 2.50 of 5 x f 1.50. Iedere maand een termijn. De eerste betaling wanneer U het boek bestelt. U ontvangt het terstond. Zend briefkaart of postwissel, of stort op ons Giro-No. 31769 en meld er bij „Wonderen der Wereld”.

UITGEVERIJ BOEIJENGA, KLEINZAND 89, SNEEK

Medewer:
Almelo
Mevr.
Dr. B.
Drs. Jo
Ermelo
s-Grav
Philade
Ds. F.

Alle stu
Prof. I

INHOUD: F
nieuwe begi
— lid van
Kerstpredik
het Kerstfe
genade. —
zegelring.
— schap en Pr
Pol. en Soc
de Buitenl.
Stemmen in d
lisme” in d

HO

Kerstfees

Weer is
Millioene
groote, wo
Een veel
kribbe en
klinken ov
lei mensch
En we w
wijs geloo
valsche gel
Ze word
hart.

Velen zu
heden: dal
ren stal; di
kindje, die
herderkens
maal niet
Anderen
spreken o
teekenen,
Ze zien op
gaan philo
den Christi
houd”, de
en omneve
met ijdele
Vooral z
hun eigen
zich uitsl
die ziel d
alreede is
een „kerst
vaste oert
geboren w
verloochen
Gods verlo
tijds geschi

Kerstfe
geheel en
in groote
ken op de
Onze geloo
zijn met d
van den H
kribbe. —
d.w.z. het
alleen!

En als
kerst-dade
die ook c
wereld, da
glans, dat
nieuwe
mensch en
verbond,
nieuwe sch

Met gro
we altijd